

Piispa Bo Giertz – sanoma ja merkitys

Esitys Tiililä-seurassa 4.2.2013, Reijo Arkkila

1. Piispa Giertzin elämänvaiheita

s.31.8.1905 yläluokkaiseen ruotsalaiskotiin

isä etevä kirurgi, äidinisä Ericsonien perustajia

Bo alkoi opiskella Upsalassa lääketiedettä, omaksui ateismin

hengellinen murros 1925 Natanael Beskowin Jeesusta käsittelevä

puhe pysäytti, jatkoi kreikan ja antiikin historian lukuja fil.kand 1928,

hallitsi kreikan (teki oman Utn käännöksen)

teologisissa opinnoissa Anton Fridrichsenin vaikutus

opiskelijälähetyksen sihteeri 1932-35. Painotus lähellä Oxford-

ryhmäliikettä

pappina Östra Husbyssa, 1938 Torpan kappalaisen virkaan ainoana

hakijana

1942 puoliso Ingrid menehtyi synnytykseen

1948 Göteborgin piispaksi

taistelu rippikoulukirjasta 1950

naispappeus päätös Ruotsissa 1958

1970 eläkkeelle

2. Kirjallinen tuotanto

Torpassa valmistuivat ”ohjelmakirjat” Kristi kyrka ja Kyrkofromhet

Sitten romaanit: Stengrunden (1941) ja Tron allena (1943) 1940-

luvun alussa

Giertz julkaisi oman katekismuksen Grunden vuonna 1945. Sitä

painettu yli 200.000 kpl

Suuri valhe ja suuri totuus, Taistelu ihmisestä

Eläkepäivinä: Selitykset Utn kirjoihin, Ritarit Rodoksella, Uskon ABC

ja Jumala puhuu Raamatussa, Päivähartauskirja: Minä olen teidän

kanssanne (2006, 2007)

3. Klassisen kristinuskon edustaja

-Sanoma: Edustaa selkeällä tavalla klassista luterilaisuutta. Kristus-keskeinen saarna. ”Vahva usko Sanaan ja Sanan vaikutukseen”

4. Raamattukysymys

-vahva korostus inspiraatioissa. Kuunneltava, mitä Jumala tahtoo meille sanoa juuri näillä sanoilla

Raamattu on pelastuksen oppikirja

Giertz ei pidä kiinni Raamatun erehtymättömyydestä samalla tavalla kuin luterilainen ortodoksia

Tämä johti väittelyyn Gustaf Danellin kanssa. Monet muutkin

Ruotsin tunnustuksellisista arvostelevat tässä kohden Giertziä. Näin

Giertzin juhlakirjassa Torbjörn Johansson

5. Armonjärjestys

Schartaun perintöä on opetus armonjärjestyksestä

Giertz opettaa sitä vaikka korostaakin, ettei se ole mitkään tikapuut pakkopaita.

Lain ja evankeliumin valaisu (illuminaatio)

6. Virkakysymys

Nousi tunnustusliikkeen Kyrklig Samling johtoon

kirjanen: 23 tesar of Bibel..

Ruotsin kirkko menossa yleisen kansalasiuskonnollisuuden uomaan, civil religion. Yleisuskonnollisuus

7. Tunnustusrintaman kokoaja

- tätä hän oli Ruotsissa, mutta laajemminkin

8. Yhteydet Suomeen

- Giertzin vaimo Suomesta

- Kalliopohja liittyy talvisodan tapahtumiin

- vieraili useita kertoja Suomessa julistajana

9. Vaikutus Amerikassa

- Kalliopohjaa luetaan starttikirjana teologisiin opintoihin Concordia-seminaareissa: The Hammer of God.
- Yhdysvalloissa on kasvavaa kiinnostusta Giertziin
- Eric Andrae: Giertz ”vaikutusvaltaisin kirkonmies Yhdysvalloissa 21-vuosisadalla”.

10. Merkitys

- kirjojen syväkyntö: Kalliopohja, Usko yksin, Uskon ABC,
- Nämä kaikki ovat jatkuvassa käytössä ja niistä otetaan uusia painoksia
- Päivähartauskirja on ehdottomasti paras ”keskipituinen” manna.
- Tunnustusliikkeen malli: Aito pyrkimys pitää erilaiset luterilaiset herätysliikkeet yhdessä.
- Virkakysymyksessä ei ole mitään kolmatta tietä!

Viitteitä:

- Algot Mattsson: Bo Giertz- Ateisten som blev biskop 1994
- Bo Giertz. Präst, biskop, författare. Red. Anders Jarlert
- Pasi Palmu: Bo Giertz – tunnustuksellisen luterilaisuuden lipunkantaja. Kotimatalla 2008.